

ELŐTERJESZTÉS
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
2015. december 16-i ülésére

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2015. december 16.
A napirendet tárgyaló ülés:	Képviselő-testület
Előterjesztő:	Kmetty Károly polgármester
Az előterjesztést készítette:	Muzsay Márta szakmai vezető
A napirendet tárgyaló ülés típusa-1:	Kiskuti Petra aljegyző
A napirendet tárgyaló ülés típusa-2:	nyílt / zárt
A határozat elfogadásához szükséges többség típusát:	rendes / rendkívüli
A szavazás módja:	egyszerű / minősített
	nyílt / titkos

A tárgyalandó témakör tárgya:
Családsegítő és gyermekjóléti feladatok ellátása

1. A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖR TÁRGYILAGOS ÉS TÉNYSZERŰ BEMUTATÁSA

Tisztelt Képviselő-testület!

Órbottyán Város Önkormányzata a képviselő-testület döntése nyomán 2014. január 1-től önállóan, szakfeladati formában látja el az önkormányzat kötelező, a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) által előírt feladatokat. A családsegítés, a házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés és a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásának jogszabályok által meghatározott szakmai és személyi követelményei vannak, melyeket teljesítenünk kellett. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet rendelkezései alapján az alábbi összetétellel működött és működik jelenleg az Órbottyáni Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat:

Alapszolgáltatás

Előírt státusz	Órbottyán
1. Gyermekjóléti szolgáltatás	
700 fő gyermek után 1 fő családgondozó	kb. 1800 gyermek 2,5 fő családgondozó
2. Családsegítés	
2000-5000 lakosig 1 fő családgondozó, és 5000 lakos felett 5000 lakosra vetítve 300000 lakosra vetítve 1 fő szociális segítő	kb. 7200 lakos után 1,5 családgondozó kb. 7200 lakos után 0,2 fő szociális segítő (valóságban: 0,5 fő)
3. Étkeztetés	
100 főre vetítve 1 fő szociális segítő	kb. 20 főre 0,2 fő szociális segítő (valóságban: 0,5 fő)
4. Házi segítségnyújtás	
9 ellátottra vetítve 1 fő szociális gondozó	kb. 14 főre 1,5 fő szociális gondozó

Összesen: 5,9 státusz, 6,5 fő

A Magyar Közlöny 2015. július 13-i 102. számában jelent meg az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény, mely az Szt. és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) módosítását tartalmazta. A módosítások az ellátórendszer átláthatóbbá, hatékonyabbá és igazságosabbá tétele érdekében megkezdett intézkedéseket folytatják a célzottabb szolgáltatásnyújtás érdekében a szakértői véleménye szerint. Az egyes szolgáltatások szakmai változásaival együtt jár a szolgáltatások nyújtása szervezeti formájának változása is, továbbá a személyi szükségletek változása is.

A változásokat az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet tartalmazza, mely a fent hivatkozott rendeleteket módosítja.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás:

A legjelentősebb változásokat a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának formája terén hozza a törvény. A jelenleg kihirdetett, fent említett 2015. évi CXXXIII. törvény 8. § (5) bekezdése 2016. január 1-től az Szt. 64. § (6) bekezdését az alábbiak szerint módosítja: „64. § (6) Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés (4) bekezdés szerinti feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.” Ugyanerre tartalmaz rendelkezéseket a törvény 20. § (2) bekezdése a Gyvt. 40. § (1) bekezdése vonatkozásában:

„40. § (1) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.” Az Szt. 136. § (8) bekezdése szerint családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy megszűnik a külön szakmai egységként működő gyermekjóléti szolgálat és egységes feltételeket ír elő a végrehajtási rendelet: megszűnik a korábban gyermeklétszámhoz kötött létszámnorma, az egyetlen mérce a lakosságszám lesz.

Az Szt. 136. § (9) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat 2015. október 31-éig felülvizsgálja a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést. A feladatellátás módjának és szervezeti kereteinek vizsgálata megtörtént, az önkormányzat e feladatok ellátására ellátási szerződést nem kötött. Az Szt. hivatkozott rendelkezése szerint a települési önkormányzat 2015. november 30-áig dönt a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról. A fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatoknak a (8) bekezdésben foglaltak biztosításához szükséges módosítását 2015. november 30-áig kérelmezi. Ha a fenntartó a kérelmet határidőben benyújtja, az eljárás befejezéséig úgy kell tekinteni, mintha a kérelmezett adatmódosítás jogerősen be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba. Az erre vonatkozó döntést a képviselő-testület 2015. november 25-i ülésén meghozta, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását az előírt határidőn belül kezdeményeztük, a kérelem elektronikus úton benyújtásra került. Jelenleg az egyetlen módosítási lépés az elnevezés megváltoztatása volt: Órbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat elnevezésre. A módosításhoz szükséges egyéb szakmai dokumentumok, például a szakmai program módosítása hiánypótlásként kerül majd benyújtásra, a most kihirdetett végrehajtási rendeletek szabályainak figyelembevételével.

A végrehajtási rendeletek a jelzett egységes struktúrának megfelelően módosítják a szakmai szabályokat. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. mellékletéből kikerülnek a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszámnormái a családsegítés tekintetében. A szabályozást 2016. január 1-től a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. melléklete tartalmazza majd, mely szerint a család- és gyermekjóléti szolgálatban 4000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő családsegítőt kell alkalmazni. A csökkentés szakmai magyarázata az, hogy a gyermekvédelmi feladatok közül a speciális szaktudást igénylő feladatok (pl. kapcsolatügyelet, mediáció) biztosítása, valamint a hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek átkerülnek a 2016. január 1-től a járási központ településeken létrehozandó család- és gyermekjóléti központhoz.

Jelenleg – ahogy a fenti táblázatból kitűnik – 4 családgondozói státusz van az Órbottyáni Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál, melyből 3 van betöltve. Amennyiben az NM rendelet előírásait vesszük figyelembe, akkor mindössze 1,8 családsegítőt kellene alkalmaznia az önkormányzatnak. Az egyeztetések során az a szakmai álláspont alakult ki, hogy az 1,8 státusz nem elegendő a család- és gyermekjóléti szolgálatnál maradó feladatok ellátására, tekintve Órbottyán lakosságszámát és gyermeklétszámát. A speciális szaktudást igénylő feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek átkerülése a család- és gyermekjóléti központhoz, nem jelent radikális változást a jelenlegi állapothoz képest, mivel a szolgálat egyelőre nem működtetett kapcsolatügyeletet, illetve nem végzett mediációs tevékenységet. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek átkerülése a járási család- és gyermekjóléti központhoz, első olvasatra feladatcsökkenést eredményezhetne a szolgálatnál. Jelenleg 44 gyermekkel van együttműködési megállapodáson alapuló, családgondozás keretében megvalósuló folyamatos kapcsolat.

A 44 gyermek közül 3 gyermeknél védelembe vétel, 4 gyermeknél nevelésbe vétel miatt történt hatósági intézkedés, így összesen 7 gyermek esetében veszi át a járási központ esetenedzser a családgondozás irányítását. Ez a feladatátvétel az irányítás és a koordinálás átvételét jelenti, de nem a családokkal kapcsolatos munka jelentős részének átvételét. A már kihirdetett végrehajtási rendelet által megfogalmazottak és a járási család- és gyermekjóléti központtal folytatott munkamegbeszélés alapján az alapellátás/családgondozás, mely a mindennapos munka jelentős részét teszi ki, helyben marad az Órbottyáni Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál. A rendelet szerint az esetenedzser a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében, az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítása folyamán, bevonja a gyermekkel és családjával kapcsolatos szociális segítőmunkába a család- és gyermekjóléti szolgálatot. Ennek értelmében a járási család- és gyermekjóléti központ a családgondozás intenzívebb, mindennapos tevékenységét a település szolgálatánál hagyja, csak a kontrol és irányítás-funkciót veszi át. Az együttműködés alapvetően energia és időigényes tevékenység. A hatóság – család – gyermekjóléti szolgálat együttműködésébe bekapcsolódik, mint egy negyedik láncszem a gyermekjóléti központ, véleményünk szerint plusz feladatokat generálva. A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatások összevonásával az előbb említett feladatok kiegészülnek a hagyományos családsegítő tevékenységgel, mely leginkább a felnőtt lakosság számára nyújt segítséget, közvetít szolgáltatást.

Szakmailag megalapozott, tervezhető, minőségi munkavégzés, a végrehajtási rendelet által meghatározott minimumlétszám mellett nem várható. A jelzőrendszer működtetésénél a szolgálat gyors reagálása, mind a gyermekvédelem, mind a családsegítés terén kizárólag az optimálisabb 3 fő családsegítő/családgondozó alkalmazása mellett lehetséges. E mellett a szolgáltatások bővítése továbbra is indokolt, mivel a gyermekjóléti központ a tervezetében 2 pszichológus alkalmazásával, kapacitásbeli korlátaival nem fogja tudni ellátni az órbottyáni lakosságot. A helyi szociális szolgáltatástervezési koncepcióval egybehangzóan, további speciális szolgáltatás a kapcsolatügyelet megvalósítása, mely szintén speciális szakmai tudást és szakember alkalmazását teszi szükségessé.

Étkeztetés:

Az étkeztetéshez jelenleg 20 fő ellátott után 0,2 fő szociális segítő foglalkoztatása szükséges, az önkormányzat főállásban 1 főt alkalmaz, osztott munkakörben (szociális segítő a családsegítésben is). Az SZCSM rendelet módosítása értelmében már csak 100 fő étkeztetést igénybe vevő felett szükséges 1 fő szociális segítő alkalmazása. Az étkeztetésben részesülők fentebb jelzett létszáma alapján az étkeztetésnél nincs szükség szociális segítő alkalmazására, így a státusz megszüntetésére teszünk javaslatot. Az étkeztetéshez kapcsolódó adminisztratív teendőket a szakmai vezető látja majd el.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtáson belül 2016. január 1-től két tevékenységi kör került kialakításra: 1. szociális segítség, ahová a szakmai képzettség nélkül is nyújtható segítségek tartoznak pl. gyógyszerkiváltás, bevásárlás, 2. személyes gondozás, olyan gondozási szükségletek kielégítése, melyekhez a jogszabályban szakképzettség szükséges. Ezzel párhuzamosan a végrehajtási rendeletben módosul a gondozási szükséglet vizsgálatára vonatkozó szabályozás, hiszen különbséget kell tenni a fenti két tevékenység között, meg kell állapítani, hogy az ellátott számára a szociális segítség vagy a személyes gondozás indokolt-e. Az Szt. 136. § (7) bekezdése szerint az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény hatálybalépésekor házi segítségnyújtásban részesülő személyek gondozási szükségletét a 2016. évi állami támogatás igényléséig, de legkésőbb 2015. december 31-éig - az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvénnyel kihirdetett, 2016. január 1-jén hatályba lépő szabályok alapján - felül kell vizsgálni. A házi segítségnyújtás személyi feltételei úgy módosultak, hogy 5 fő személyes gondozásban részesülő ellátottra vetítve 1 fő szociális gondozóra van szükség. A Családsegítő Szolgálat vezetője a gondozónókkal egyeztetve felmérte az egyes ellátottak gondozási szükségletét és a vizsgálat eredménye szerint a jelenleg 10 fő ellátott mindegyike részesül személyes gondozásban, ezért 2016. január 1-től 2 fő szociális gondozóra van szükség. A házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó adminisztratív teendőket szintén a szakmai vezető látja majd el, az eddigi gyakorlatnak megfelelően.

Összegezve 2016. január 1-től az alábbi személyi létszámmal javaslom fenntartani és működtetni a Segítő Kéz Szociális Szolgálatot:

Alapszolgáltatás

Előírt státusz	Órbottyán
1. Család- és gyermekjóléti szolgálat 4000 lakosra vetítve 1 fő családsegítő	7205 lakos után 3 fő családsegítő
2. Étkeztetés 100 fő felett 1 fő szociális segítő	kb. 14 főre 0 fő szociális segítő
3. Házi segítségnyújtás 5 személyes gondozásban részesülő ellátottra vetítve 1 fő szociális gondozó	10 főre 2 fő szociális gondozó

Összesen: 5 státusz, 5 fő

Kérem, hogy a képviselő-testület az előterjesztést vitassa meg és fogadja el a határozati javaslatot.

2. ELŐZMÉNYEK, A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖRBE HOZOTT KORÁBBI KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK, ÉS AZOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁLLÁSA

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény

Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

4. KÖLTSÉGHATÁSOK, ILLETVE A KIADÁS FEDEZETÉT BIZTOSÍTÓ KÖLTSÉGVETÉSI SOR MEGNEVEZÉSE

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény alapján a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás területén az igényelhető normatíva összege változatlan a 2015. évihez képest. A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások összevonásával a normatíva meghatározása is változik: a család- és gyermekjóléti szolgálat működésére 3 000 000 Ft/számított alaplétszám/év finanszírozást kapunk, ahol a számított alaplétszám 1,4, vagyis a normatíva várható összege 2016-ra vonatkozóan 4 200 000 Ft lesz. Ez az idei évhez képest jelentősebb csökkenést jelent, mivel 2015. évben 5 673 780 Ft állami támogatást kaptunk a működéshez. Ugyanakkor, ha családgondozói státuszra bontjuk le a támogatást (2015. évben 1 418 445 Ft, 2016. évben 1 400 000 Ft), akkor a csökkenés mértéke már nem mondható számottevőnek. A személyi létszám csökkenésével a kiadási oldalon is csökkenés jelentkezik, főként a személyi juttatások előirányzat tekintetében.

A képviselő-testület döntéséből fakadó személyi juttatások előirányzatát érintő kiadást a 2016. évi költségvetésbe kell betervezni.

5. AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

6. HATÁROZATI JAVASLAT

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének.../2015. (XII. 16.) határozata a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások nyújtásáról

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy 2016. január 1-től a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat néven biztosítja egy szolgáltató keretében. A feladatok ellátására 3 fő családsegítőt és 2 fő szociális gondozót alkalmaz. Felhatalmazza a polgármestert és a jegyzőt, hogy a szolgáltatások biztosítása érdekében a jogszabályok által előírt intézkedéseket a módosítási eljárásban hajtsa végre, továbbá a jogszabályi rendelkezések figyelembevételével a munkáltatói intézkedéseket tegye meg.

Őrbottyán, 2015. december 1.

HATÁROZAT

A képviselő-testület 8 igen, 0 ellen szavazattal, 0 tartózkodás mellett az alábbi határozatot fogadta el:

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 237/2015. (XII. 16.) határozata a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások nyújtásáról

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy 2016. január 1-től a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat néven biztosítja egy szolgáltató keretében. A feladatok ellátására 3 fő családsegítőt és 2 fő szociális gondozót alkalmaz, a szociális segítő munkakört megszünteti. Felhatalmazza a polgármestert és a jegyzőt, hogy a szolgáltatások biztosítása érdekében a jogszabályok által előírt intézkedéseket a módosítási eljárásban hajtsa végre, továbbá a jogszabályi rendelkezések figyelembevételével a munkáltatói intézkedéseket tegye meg.

Határidő: folyamatos az eljárás jogerős lezárásáig

Felelős: polgármester, jegyző

A végrehajtást végzi: polgármester, jegyző